

vereniging van
woningcorporaties

Aan de Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. griffier mevrouw H. Post
postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum

Utrecht, 7 december 2017

ons kenmerk

17.02315

Onderwerp

Sterke basisvoorzieningen voor langer thuis wonen (begrotingsbehandeling VWS)

contactpersoon

Marcel Mathijssen

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie voor VWS,

In de week van 11 december spreekt u met de heer De Jonge, minister van VWS, over de begroting van zijn departement.

Sociaal Werk Nederland, VNG, Federatie Opvang, NOOM, RIBW-Alliantie, Aedes en Habion vragen uw aandacht voor het volgende:

Het kabinet stelt structureel twee miljard euro beschikbaar als kwaliteitsgelden voor verpleeghuiszorg. Heel goed, want investeringen in verpleeghuizen zijn hard nodig. Maar daarmee zijn we er niet. Geld voor goede zorg en ondersteuning is ook dringend nodig voor alle ouderen die langer thuis blijven wonen, uit eigen keuze of bij gebrek aan alternatieven. En dat zijn er veel meer dan het aantal ouderen in verpleeghuizen.

De laatste 10 à 15 jaar, en zeker sinds de decentralisaties in 2015, is het streven om mensen in staat te stellen zo lang als ze kunnen en/of willen zelfstandig te laten wonen. De cijfers: Nederland telde begin 2017 ruim 3 miljoen 65-plussers. Daarvan zijn er 700.000 ouder dan 80 jaar. Nu al wonen zes op de zeven ouderen thuis. Onder hen zijn steeds meer mensen met dusdanige lichamelijke of psychosociale gebreken dat ze alleen met voldoende ondersteuning zelfstandig kunnen wonen.

Die ondersteuning kent letterlijk en figuurlijk vele gezichten: wijkverpleging, huisartsenzorg, huishoudelijke hulp, dagbesteding, zingeving, bewegingsactiviteiten, valpreventie, hulp bij administratie, mantelzorg, sociale activiteiten, enz. Deze voorzieningen vormen samen de sociale basis voor ouderen in hun eigen buurt. Op die

wijze kunnen ze hun gezondheid, welzijn en daarmee hun kwaliteit van leven op peil houden. En dat heeft ook een preventief effect: minder, of in ieder geval uitstel van zware zorg.

Vaak wordt er vanuit gegaan dat ouderen voor veel van die hulp vooral putten uit hun eigen netwerk. Maar dat heeft z'n grenzen. Veel ouderen zijn uit zichzelf niet geneigd om een beroep te doen op familie, vrienden en burens, omdat ze daardoor van hen afhankelijk worden.

Andere ouderen zijn het structurele contact met hun omgeving al grotendeels kwijt, door afnemende vaardigheden, taalbarrières, of doordat bekenden wegvallen. Het SCP concludeerde deze week in haar rapport dat een groeiende groep ouderen zich eenzaam voelt. Bovendien hebben ze naarmate ze ouder worden steeds meer zorg nodig, maar de partner en andere naasten worden ook ouder. De meeste mantelzorg wordt verleend door mensen van 75+. Dat leidt niet zelden tot overbelasting van die mantelzorgers. Hulp en ondersteuning in de buurt is nodig. Technologische en digitale innovaties kunnen daar deels in voorzien. Maar zonder solide basisvoorzieningen in de wijk gaat het niet.

Anders gezegd: de transformatie krijgt steeds meer vorm in de wijken. Om duurzaam en effectief te kunnen zijn vereist die vernieuwing de komende jaren het commitment van lokale en regionale partijen, verzekeraars én de landelijke overheid.

Als ondertekenaars roepen we daarom het kabinet en de politiek op:

- Het volledige continuüm van zorg voor kwetsbare ouderen krachtig te ondersteunen. Dit betekent zowel aandacht voor ouderen die langer thuis wonen als voor ouderen in verpleeghuizen. De zorg voor beide groepen vergt extra investeringen om kwetsbare ouderen ook in hun laatste levensfase een optimale kwaliteit van leven te kunnen laten genieten. Zet een deel van de investeringsmiddelen voor de verpleeghuiszorg (inclusief 180 miljoen euro voor het programma "Waardig ouder worden") breder in voor extra capaciteit in de ondersteuning voor thuiswonende ouderen (Wlz, Wmo en Zvw Wijkverpleging).
- Investeer in de gewenste transformatie door een onderzoeks- en innovatieprogramma op te zetten voor de sociale basisinfrastructuur, gericht op het zelfstandig thuis wonen van ouderen.
- Stimuleer vanuit VWS integraal, niet-verkokerd beleid ter verbetering van de kwaliteit van leven voor ouderen; dus vanuit de Directie Publieke Gezondheid (PG), Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie, Directie Patiënt en Zorgordening (PZo), Directie Curatieve Zorg (CZ) Directie Langdurige Zorg (DLZ), Directie Maatschappelijke ondersteuning samen.

Nu de beweging naar zelfstandig thuis wonen de komende regeerperiode het centrale uitgangspunt van beleid blijft, moeten we haast maken met het investeren in de regionale en lokale basisvoorzieningen die dat mogelijk maken.